

Årsmelding Gjerstad viltlag 2022

Årsmøtet i 2022 ble avholdt på Lyngrillen 26.april. Leder Odvar Eikeland ledet møtet, og gjennomgikk årsmelding, regnskap, arbeidsplan og budsjett. Et forholdvis nytt styre ble valgt.

Styret i 2022 har bestått av:

Leder: Marte Bakka Haugen

Nestleder: Jo Åsmund Sandåker

Styremedlem/Kasserer: Gro Eskeland

Styremedlem: Svein Olav Fjærbu

Styremedlem: Andreas Brekke

Varamedlem: Morten Rønningen

Varamedlem: Ole Henrik Ausland

Det ble sommeren 2022 søkt om støtte på 20.000,- fra viltfondet i kommunen til årlig drift av viltlaget og kompetansehevende tiltak. Det ble innvilget 15.000,-. Deler av denne summen ble brukt på fagforedrag om elgforvaltning med Jo Inge Breisjøberget i februar 2023 som et ledd i arbeidet mot ny bestandsplan i 2024. Omtrent 55 stk. møtte opp på foredraget.

Jaktmøtet 2022 ble avholdt i klubbhuset til Gjerstad IL på gamle Fiane Skole 24. august. Marte gikk gjennom tildelinger fra kommunen, målsettinger i bestandsplan, jaktleders ansvar og oppgaver, og registrering av felte vilt i Sett og Skutt. Det ble et vellykket møte der nesten alle jaktlag var representert.

21. februar 2023 deltok Marte, Svein Olav og Andreas på fellesmøte i regi av Tvedestrand viltlag på Vivesøl Gård. Viltlagsstyrene øst i Agder var invitert til ei samling med hovedfokus på hjorteforvaltning. Finn Olav Myhren holdt foredrag med erfaringer fra forvaltninga på Vestlandet, og viltlagene presenterte sine forvaltningsmodeller. Målet var å se på en mer helhetlig forvaltning over større områder, samt være proaktive i vår forvaltning av en stadig voksende hjortebestand.

Jaktlag i Gjerstad per mars 2023 med tilhørende jaktleder og kode i hjorteviltregisteret er som følger: (Vi minner om at endringer av jaktleder må meldes inn til styret)

4211J0001 Ytre Haugen – Jørn Haugen	4211J0002 Brokeland Gryting – Olav Rønningen
4211J0003 Skorstøl – Anders Skorstøl	4211J0004 Fone – Morten Rønningen
4211J0006 Ulltveit – Svein Olav Fjærbu	4211J0007 Vølane – Statskog
4211J0008 Vestøl – Per Gunvald Haugen	4211J0009 Løyte Haugen – Geir Bråten
4211J0010 Aasbø – Svein Harry Røed	4211J0012 Markheia – Statskog
4211J0017 Lunden/Myra – Magne Ingvar Rike	4211J0018 Trydal – Jens Trydal
4211J0019 Vevstad – Knut Johan Hovdekleiv	4211J0020 Eskeland Ausland – Kjetil Eskeland
4211J0021 Trollelva (Apland Kveim) – Jo Åsmund Sandåker	4211J0022 Vik – Arnt Ivar Sørensen
4211J0023 Gunnustad – Svein Homme	4211J0024 Mo – Ove Gjernes
4211J0025 Sunde Tveit – Tore Flaten	4211J0026 Østerholt – Rune Øygarden
4211J0065 Markset – Statskog	4211J0067 Uvdalen – Statskog
4211J0075 Risfjell – Statskog	4211J0078 Løytesdalen – Statskog
4211J0080 Mesel/Landsverk – Olav Helge Stemkjær	4211J0081 Holte/Røed/Eikeland – Andreas Brekke
4211J0083 Homme/Vormli – Hans Terje Nes	4211J0093 Ljosvassteigen – Statskog
4211J0157 Storefjell – Statskog	4211J0170 58 Rødsfjell – Statskog
4211J0169 Statskog Brødsjø hjort	4211J0082 Statskog Gjerstad hjort

Jakta 2022

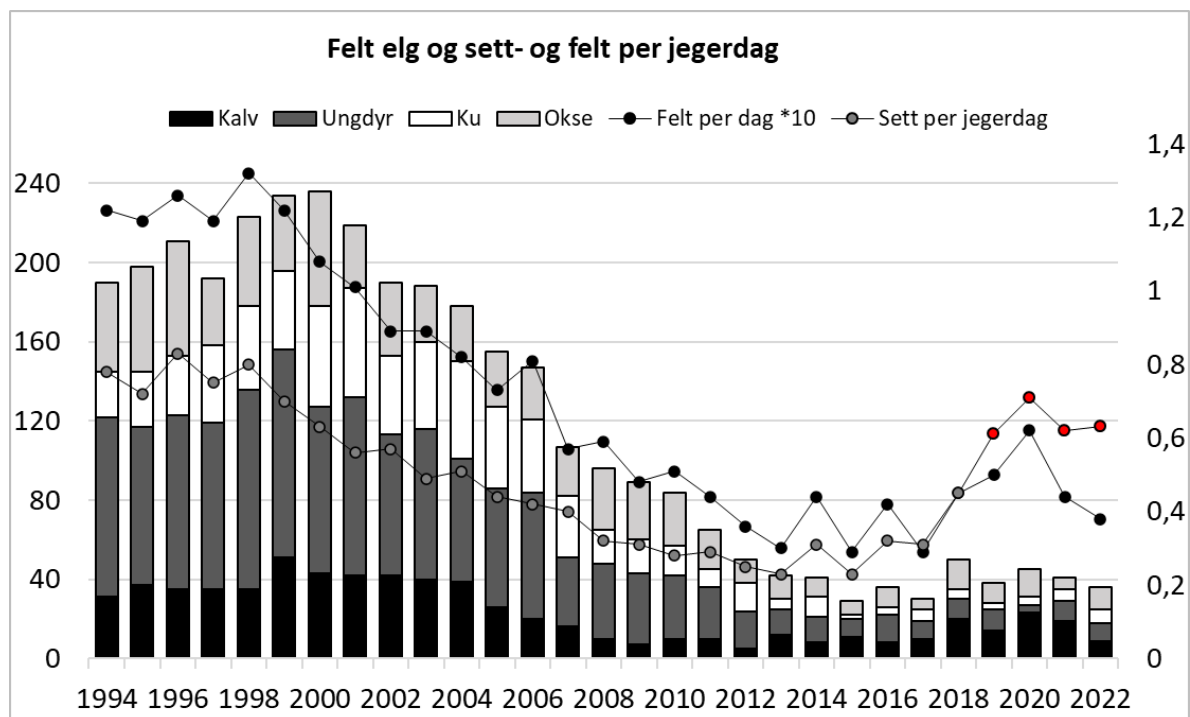
Elg:

Det ble skutt 36 elg i Gjerstad i 2022. Av 55 tildelte dyr utgjør det en fellingsprosent på 65 %. Jaktuttaket var fordelt på 9 kalver, 9 ungdyr, 11 okser og 7 kyr (Figur 1). Kalv og ungdyr utgjorde 50 % av jaktuttaket, mens hanndyr 1,5 år og eldre utgjorde 56 % av uttaket. Bak hver felte elg lå det litt i overkant av 12 300 daa tellende areal.

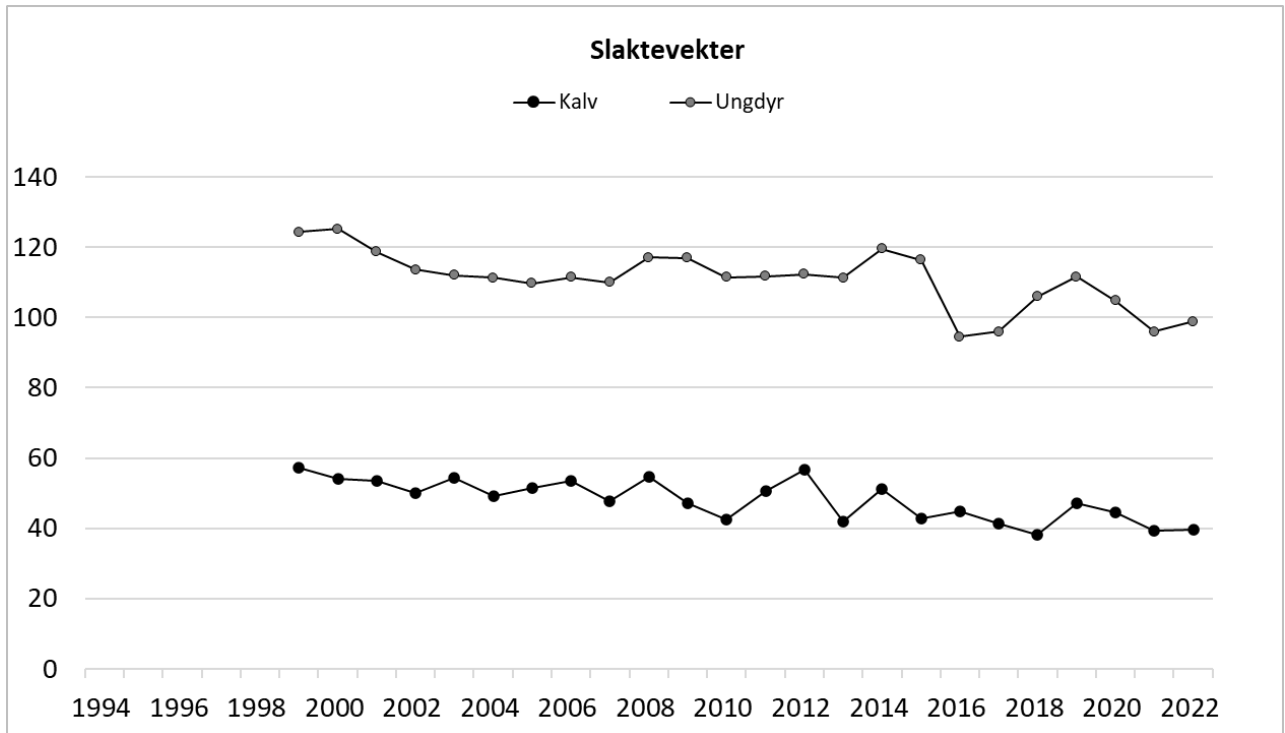
Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på hhv. 40 og 99 kg i 2022. Begge kategoriene har vært synkende i lang tid. I 1999 var gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr i Gjerstad på 124 kg, mens gjennomsnittlig slaktevekt for kalv var på 57 kg (Figur 2).

Observert kalverate var historisk lav i 2022 og det ble sett 0,31 kalv per ku. Nedgangen kan skyldes andre forhold (for eksempel høyere naturlig dødelighet) enn at produksjonen faktisk er lav. Indeksen er lavere enn hva viltlaget har satt seg som mål i bestandsplanen for 2021-2023 som er på 0,6 kalv per ku. Tvillingraten var på 1,05 (5%), litt ned fra året før, men indeksen har vært stabil lav i om lag 10 år (Figur 3). Lave slaktevekter, lave kalverater og høyere naturlig dødelighet tyder på at elgbestanden i Gjerstad er i dårlig kondisjon.

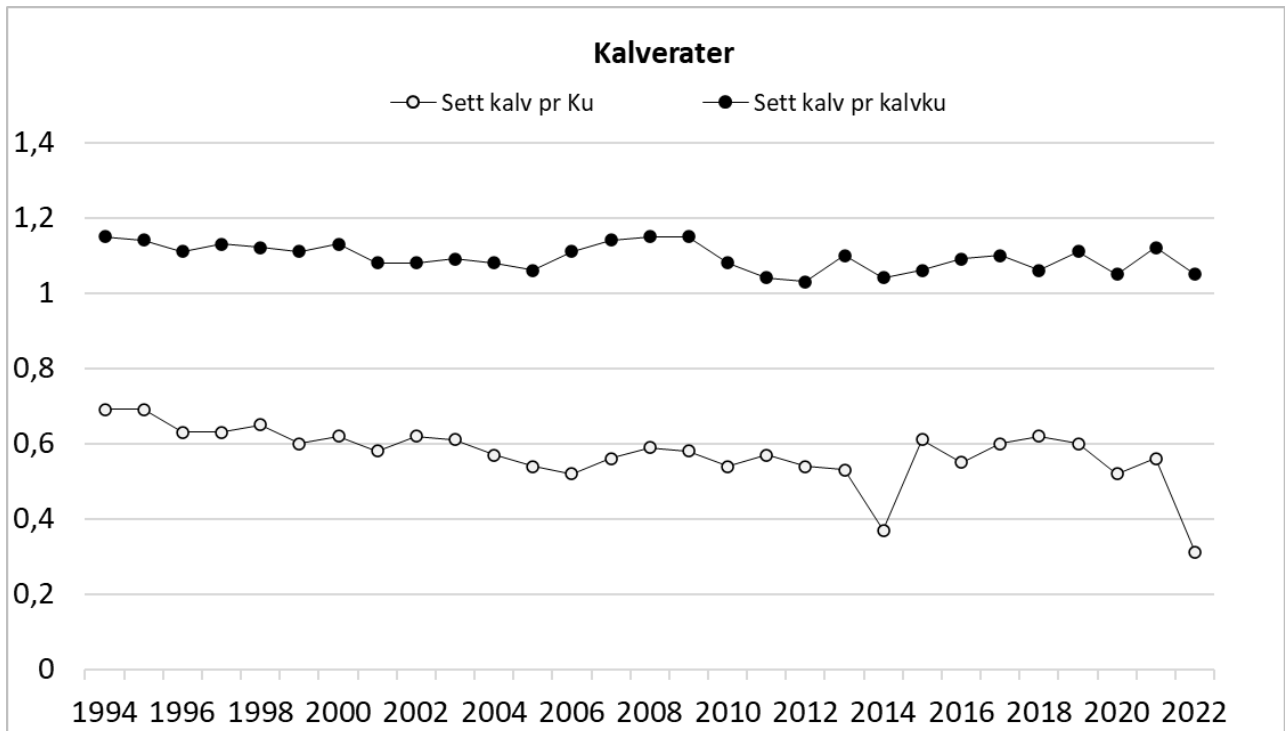
Det ble sett 1,71 ku per okse i 2022. De siste årene har indeksen vært veldig varierende, men viser i helhet en økende okseandel i bestanden siden 2000 (Figur 4). Indeksen er litt høyere enn hva viltlaget har satt som nedre grense for ønsket mål i bestandsplanperioden 2021-2023 som er mellom 1,5 og 2,5 ku per okse.

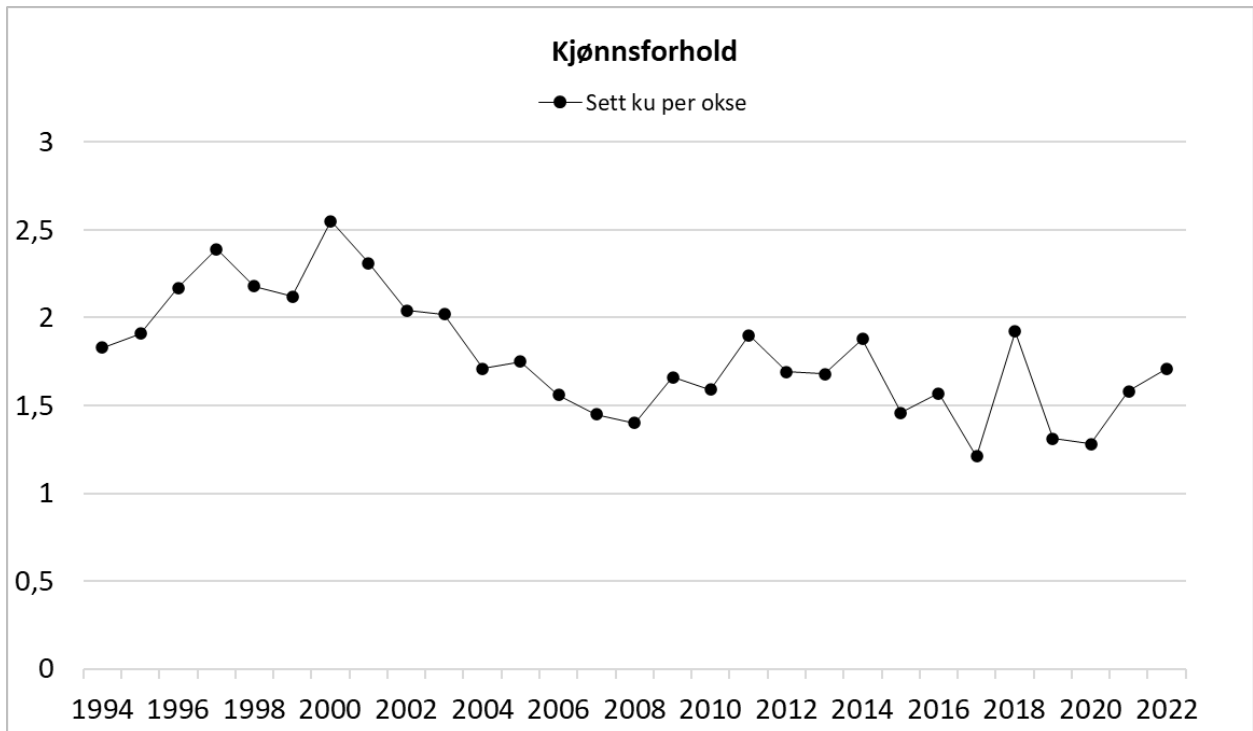
Figur 1. Felte kalv, ungdyr, ku og okse, felt elg per jegerdag*10 og sett elg per jegerdag i Gjerstad i perioden 1994-2022.

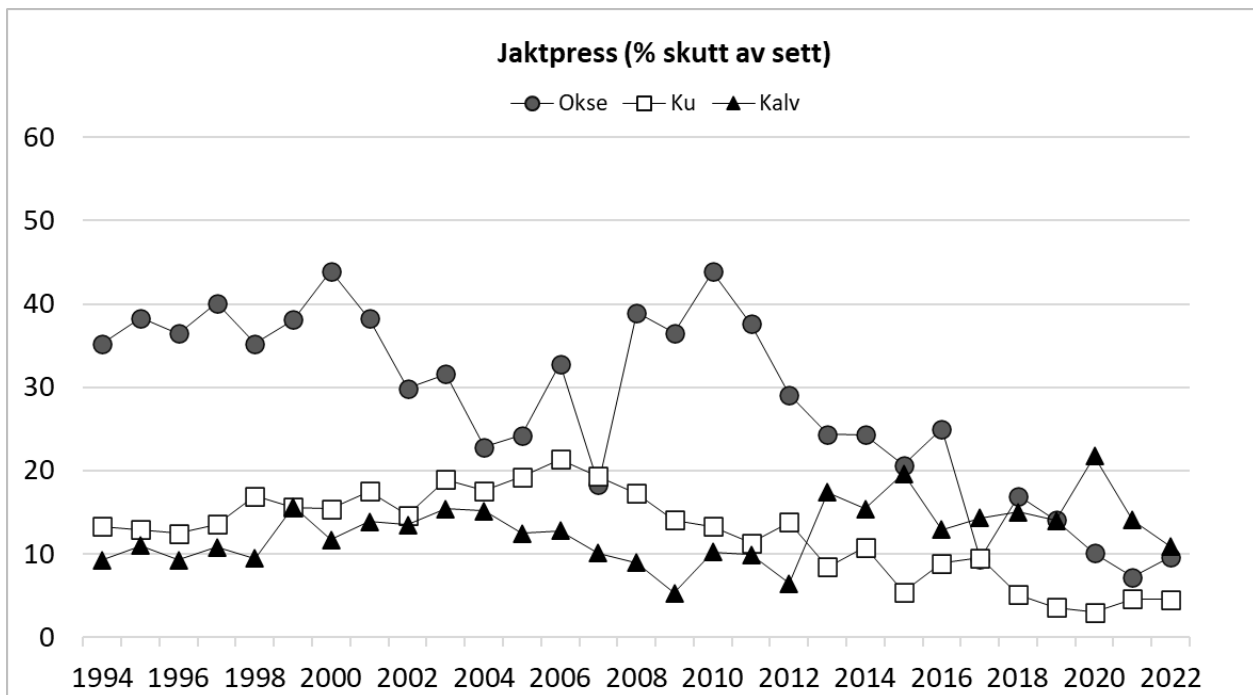
Figur 2. Gjennomsnittlige slakteveker for kalv og ungdyr i Gjerstad i perioden 1994-2022 (tall fra og med 1999).

Figur 3. Observerte kalve- og tvillingrater i Gjerstad i perioden 1994-2022.

Figur 4. Observert kjønnnsforhold (sett ku per okse) i Gjerstad i perioden 1994-2022.

Figur 5. Prosentvis skutt av sett okse, ku og kalv i Gjerstad i perioden 1994-2022.

I viltlagets 3-års plan er det tildelt 165 elg for 3 år. Etter de 2 første åra er det nå skutt 78 dyr. Dette tilsvarer en fellingsprosent på 47 %, og det gjenstår 87 elg.

Tabellen under viser fordeling av felte dyr på valdnivå, samt gjenstående for 2023.

TILDELING GJERSTAD VILTLAG 2021 TIL 2023							Totalt	Skutt 2021	Skutt 2022	Gjenstår 2023
Areal	Kalv	Ku	Stut	Kvige (1,5)	Piggstut (1,5)					
Fone, Haugeto Storvald	20991	3	2	3	4	3	15	4	3	8
Holte, Eikeland Storvald	21020	2	2	2	3	3	12	3	3	6
Nordøstsida Storvald	86563	6	5	5	7	8	31	5	5	21
Statskog Storvald	151400	9	5	6	7	7	34	14	8	12
Sunde, Tveit, Østerholt Storvald	14219	2	2	1	2	2	9	2	1	6
Sørvestsida Storvald	35141	4	4	3	7	6	24	5	7	12
Ulltveit, Mesel Storvald	19060	2	2	2	3	3	12	2	3	7
Østsida Storvald	19171	3	2	2	2	3	12	3	3	6
Åsbø, Løite, Haugen, Vestøl	36499	2	2	2	5	4	15	4	3	8
Gunnustad Storvald	2100					1	1			1
		<u>33</u>	<u>26</u>	<u>26</u>	<u>40</u>	<u>40</u>	Antall dyr <u>165</u>	<u>42</u>	<u>36</u>	<u>87</u>

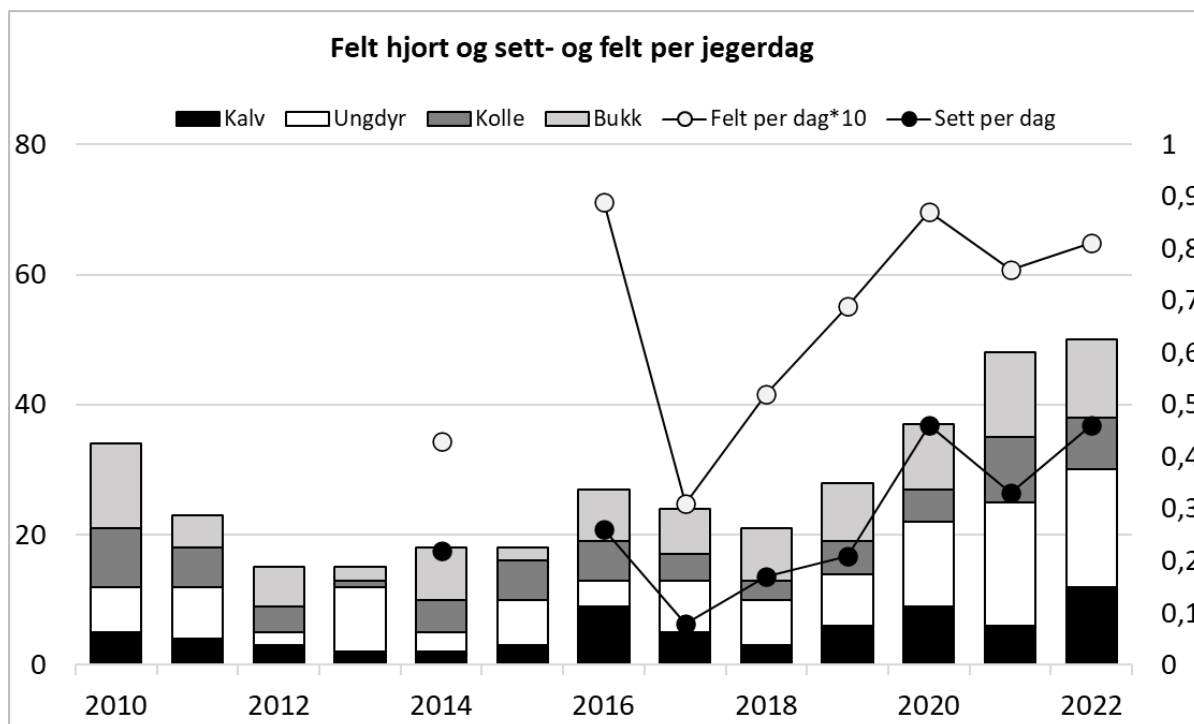
Hjort:

Det ble 50 hjort i 2022. Dette tilsvarer en fellingsprosent på 77 % av 65 tildelte dyr. Uttaket fordelte seg på 12 kalver, 18 ungdyr, 12 eldre bukker og 8 eldre koller (Figur 6). Kalv og ungdyr utgjorde 60 % av uttaket, mens andelen hanndyr 1,5 år og eldre utgjorde 66 % av uttaket. Bak hver felte hjort lå det litt i underkant av 9000 daa tellende areal.

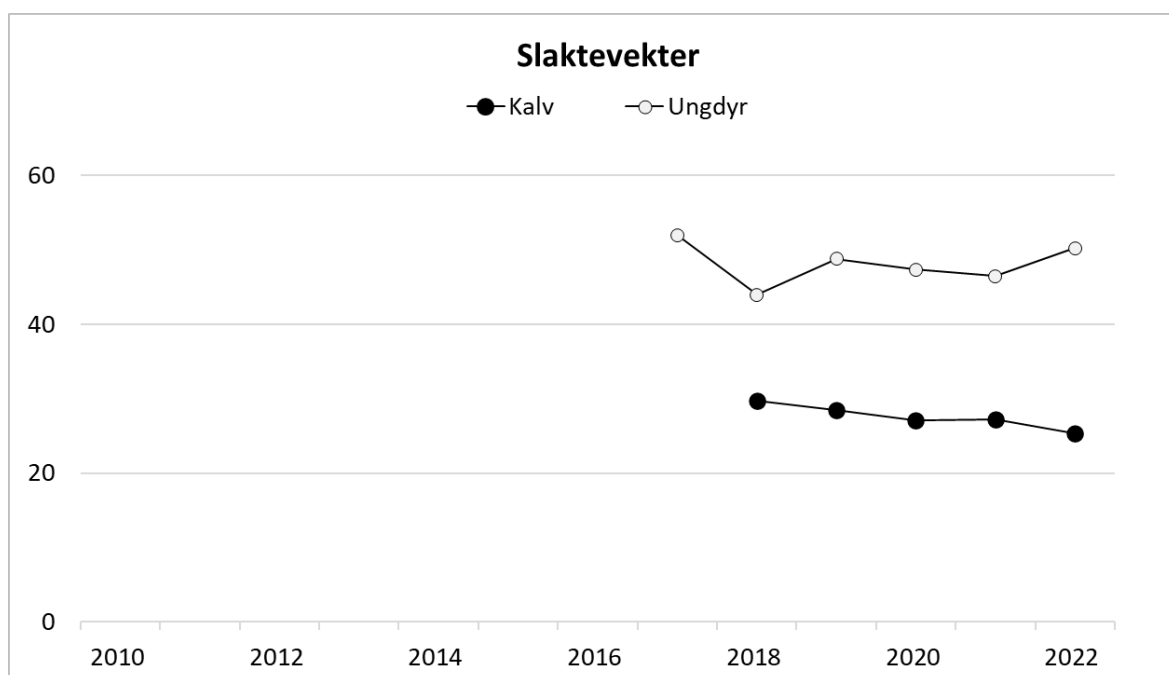
Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 25kg (n=9) og 50kg (n=16). Slaktevekt for ungdyr har holdt seg forholdsvis stabil siden 2010, mens slaktevekt for kalv har vært svakt synkende (Figur 7).

Observerte kalverate har variert veldig, men viser en svak nedgang siden 2020 og var i 2022 på 0,48 (Figur 8). Datamaterialet for hjort er foreløpig for lite til å si at indeksene med stor sannsynlighet gjenspeiler forholdene i bestanden.

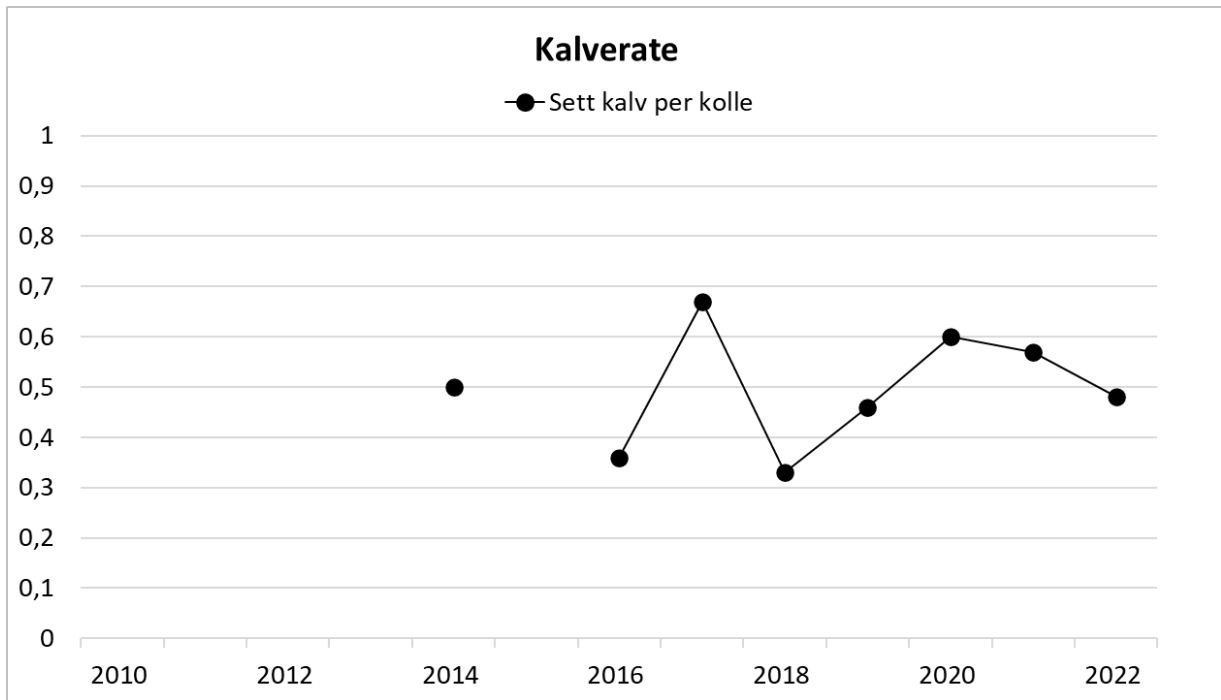
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2022. Bukkeandelen i bestanden har holdt seg mellom 1,0 og 1,5 de tre siste åra (Figur 9).

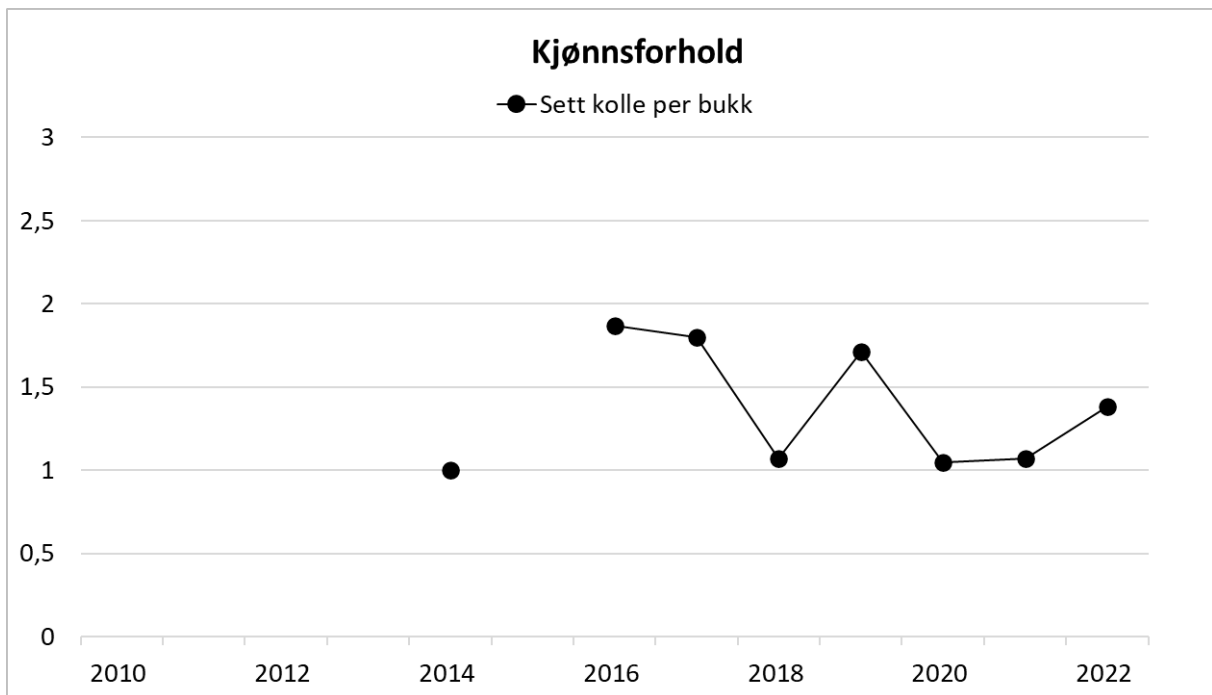
Figur 6. Felte kalv, ungdyr, koller og bukk, felt hjort per dag*10 og sett hjort per dag i Gjerstad i perioden 2010-2022.

Figur 7. Gjennomsnittlige slaktevevter for kalv og ungdyr i Gjerstad i perioden 2010-2022 (tall fra og med 2017 for ungdyr og 2018 for kalv).

Figur 8. Observerte kalverater i Gjerstad i perioden 2010-2022.

Figur 9. Observerte kjønnssforhold (sett kolle per bukk) i Gjerstad i perioden 2010-2022.